ДОКЛАД

за качеството на водата за питейно-битови цели в област Шумен за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2017 г.

На територията на област Шумен има 15 водоснабдителни организации, като от тях „ВиК – Шумен“ ООД осигурява централното водоснабдяване на населените места, а останалите 14 са „ведомствени водоснабдявания“.

„ВиК – Шумен“ ООД осигурява питейната вода за всички населени места от област Шумен, разпределени в 96 зони на водоснабдяване, като 3 (з.в. яз. „Тича“, з.в. Нови пазар и з.в. Изгрев) спадат към т.н. „големи зони“ на водоснабдяване с разпределяно количество вода над 1000 $м^3$ средно за денонощие или с население, свързано към водоснабдителната система над 5000 човека.

В периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2017 г. РЗИ – Шумен и водоснабдителните организации осигуряващи снабдяването на населението в област Шумен с вода за питейно-битови цели извършиха планирания мониторинг на качеството на питейната вода по зони на водоснабдяване.

През 2017 г. съвместно с Басейнова дирекция за Черноморски район с център Варна бяха извършени по 3 пробонабирания през месеците март, август и ноември. Взети за изследвания бяха 15 проби за проследяване качествата на водата на язовир „Тича“ на 5 дълбочини (0, 5, 10, 15 и 20 м). От извършените 60 изследвания 58 съответстваха на изискванията по контролираните параметри: коли форми, фекални колиформи, фекални стрептококи и салмонела, а 2 (на дълбочини 5 м и 15 м) взети през месец март не съответстваха по показател фекални колиформи.

Съгласно дадените указания за съдържанието на доклада за качеството на водата за питейно-битови цели в област Шумен за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2017 г. Ви предоставяме исканата информация:

По точка 1.2., буква а: „Анализ на данните от проведения от РЗИ и ВиК мониторинг на качеството на питейната вода по зони на водоснабдяване с включена динамика за предходни години“.

През 2017 г. бяха актуализирани мониторинговите програми, разработени съвместно с „ВиК – Шумен” ООД, гр. Шумен и с останалите 14 ведомствени водоснабдителни дружества. Като цяло планът за вземане на проби за лабораторен анализ за 2017 г., от страна на РЗИ – Шумен и водоснабдителните организации беше изпълнен съгласно разработените мониторингови програми. Повишена беше взискателността към ВиК операторите по отношение изпълнението в пълен обем на задълженията им, свързани с мониторинга на качествата на питейните води, съгласно изискванията на Наредба №9 на МЗ, МРРБ и МОСВ за качеството на водата предназначена за питейно-битови цели (ДВ 30/2001 г., изм.) и предоставяне в РЗИ на данните от извършения мониторинг, съгласно изискванията на Закона за водите.

Всички зони на водоснабдяване бяха обхванати с лабораторен контрол. От страна на РЗИ – Шумен до 31.12.2017 г. бяха изследвани общо 412 проби по показателите на постоянния и периодичния мониторинг. От тях 379 бяха от водопроводната мрежа на населените места и 33 – от водопроводната мрежа на ведомствени водоснабдявания. По ДЗК от централни водоснабдявания на населените места бяха извършени 7703 изследвания, от които 1609 по микробиологични показатели, а от тях 27 (1,68%) не отговаряха на изискванията на Наредба №9 на МЗ, МРРБ и МОСВ (ДВ 30/2001 г., изм.). От водопроводната мрежа на ведомствени водоснабдявания бяха извършени 624 изследвания, от които 99 по микробиологични показатели, а от тях 1 (1,01%) не отговаряха на Наредба №9. Процентът на изследванията, отговарящи на Наредба №9 по микробиологични показатели е 98,36 (при 99,22 % през 2016 г. и 98,95 % през 2015 г.).

По ДЗК от централни водоснабдявания на населените места бяха извършени 7703 изследвания, от които 6094 по химични показатели, а от тях 34 (0,56%) не отговаряха на изискванията на Наредба №9. От водопроводната мрежа на ведомствени водоснабдявания бяха извършени 624 изследвания, от които 525 по химични показатели, а от тях 1 (0,19%) не отговаряха на Наредба №9.

През 2017 г. от общия брой проби с отклонения по химични показатели 82% са по показател нитрати, 9% са по показател мътност и 3% са с остатъчен свободен хлор над 0,4 mg/l, като за сравнение през 2016 от общия брой проби с отклонения по химични показатели 93% са по показател нитрати и 7% по показател мътност.

През 2017 г. няма нестандартни проби по показател мътност в зона за водоснабдяване язовир „Тича", включваща следните населени места на територията на област Шумен – гр. Шумен, гр. Велики Преслав, с. Дибич, с. Белокопитово и с. П. Волов.

През 2017 г. трайни отклонения от хигиенните норми по показател нитрати, бяха регистрирани в 12 зони на водоснабдяване, в които попадат 16 населени места. Вода с повишено съдържание на нитрати е консумирало 3,19 % от населението на област Шумен през 2017 г., като за сравнение този процент през 2016 г. е бил 3,16%, през 2015 г. – 8,9%, а през 2014 г. – 11,9%. В з.в. Мировци населението (833 човека за 2017 г.) е консумирало вода със съдържание на нитрати над 100 мг/л.

През 2017 г. по микробиологични показатели, бяха изследвани 379 проби, от които 14 нестандартни – 3,7%, като за сравнение през 2016 г. са изследвани 356, от които 8 нестандартни – 2,16%. Констатираните отклонения по микробиологични показатели се дължаха на пропуски в обеззаразяването на водата.

Ежемесечно с отдел ПЕК се анализираха данните от лабораторния контрол и регистрираната чревна инфекциозна заболеваемост, като не беше констатирана връзка между тях. Своевременно на „ВиК – Шумен " ООД, гр. Шумен се съобщаваха получените резултати при лабораторния контрол, както и констатираните нарушения при контрола.

По точка 1.2., буква б: „Има ли зони с неизпълнен мониторинг?"

През 2017 г. няма зони с неизпълнен монииторинг.

По точка 1.2., буква в: „В зоните с установени отклонения в качеството на питейната вода по микробиологични показатели и/или химични показатели с трайни несъответствия какви мерки са предприети и какви мерки са планирани да бъдат изпълнени и от кого за подобряване качеството на питейната вода."

Процентът на изследванията, отговарящи на Наредба №9 по микробиологични показатели е 98,36 (при 99,22 % през 2016 г. и 98,95 % през 2015 г.). Ниският процент нестандартни проби води по микробиологични показатели се дължи на монтираните автоматични системи за обеззаразяване на водата от „ВиК – Шумен" ООД (водоснабдителната организация, осигуряваща вода за питейно-битови цели на територията на област Шумен). Поради констатирани несъответствия по микробиологични показатели при лабораторния анализ на проби от питейната вода са издадени 13 предписания за установяване и отстраняване причината за допуснатите несъответствия в качеството на водата, предприемане на мерки за осигуряване на вода отговаряща на изискванията и доказане с протокол от извършено изследване в акредитирана лаборатория.

През 2017 г. трайни отклонения от хигиенните норми по показател нитрати, бяха регистрирани в 12 зони на водоснабдяване, в които попадат 16 населени места. Вода с повишено съдържание на нитрати е консумирало 3,19 % от населението на област Шумен през 2017 г., като за сравнение този процент през 2016 г. е бил 3,16%, през 2015 г. – 8,9%, а през 2014 г. – 11,9%. В зоните с повишено съдържание на нитрати се правят опити от страна на „ВиК – Шумен" ООД За смесване на водите от водоизточници с високо съдържание на нитрати с такива с ниско съдържание, но това не винаги е възможно, напр. когато в зоната има единствен водоизточник или всички водоизточници са със завишени стойности.

По точка 1.2., буква г: „Информация от ВиК, общините и други за извършеното по мерки, предписани в предишни периоди за подобряване качеството на питейните води“.

В предишни периоди поради липса или некачествено обеззаразяване на питейната вода са констатирани несъответствия по микробиологични показатели при лабораторния анализ на проби от питейната вода. Издавани са предписания за установяване и отстраняване причината за допуснатите несъответствия в качеството на водата, предприемане на мерки за осигуряване на вода отговаряща на изискванията и доказане с протокол от извършено изследване в акредитирана лаборатория. Ниският процент нестандартни проби води по микробиологични показатели се дължи на монтираните автоматични системи за обеззаразяване на водата от „ВиК – Шумен” ООД.

По отношение на зоните с повишено съдържание на нитрати се правят опити от страна на „ВиК – Шумен” ООД да разрежда водите от водоизточници с високо съдържание на нитрати с такива с ниско съдържание, но това не винаги е възможно, напр. когато в зоната има единствен водоизточник или всички водоизточници са със завишени стойности на нитрати.

По точка 1.2., буква д: „Информация за извършените от РЗИ контролни проверки (брой и вид) за изпълнение на предвидените мерки и предприетите от инспекциите необходими действия след приключване на проверките“

През 2017 г. са извършени 556 проверки на водоизточници за водоснабдяване на населените места и на „ведомствени водоснабдявания“, при които е издадено 1 предписание.

През 2017 г. са извършени 681 проверки на водоснабдителни обекти и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване, при които са издадени 7 предписания.

През 2017 г. поради констатирани несъответствия по микробиологични показатели при лабораторния анализ на проби от питейната вода са издадени 13 предписания за установяване и отстраняване причината за допуснатите несъответствия в качеството на водата, предприемане на мерки за осигуряване на вода отговаряща на изискванията и доказане с протокол от извършено изследване в акредитирана лаборатория. За констатирани несъответствия в качеството на питейната вода са съставени 17 АУАН на водомайстори.

По точка 1.2., буква е: „Разработени информационни материали за информиране на обществеността и заинтересованите лица при установени трайни отклонения в качеството на питейната вода. Потърсено и получено съдействие от водоснабдителните дружества в тези случаи.“

Ежеседмично на сайта на РЗИ – Шумен се публикуват резултатите от проведения мониторинг на питейната вода с цитирани нестандартни проби по населени места в област Шумен, като за гр. Шумен се публикуват стойностите на всички изследвани показатели.

Ежемесечно на сайта на РЗИ – Шумен се публикуват резултатите от проведения мониторинг на питейната вода в област Шумен с посочени нестандартни проби по населени места.

При констатиране на наднормени нива на нитрати в питейната вода в дадена зона на водоснабдяване се изпращат писма до общинския кмет и кметовете на населените места, които попадат в зоната на водоснабдяване придружени със здравно-образователен материал на тема „Нитратите и питейната вода”, с който да се запознае населението.

По точка 1.2., буква ж: „Заключение за качеството на питейната вода като цяло в съответната област и предписани конкретни препоръки за изпълнение през следващата календарна година.“

Като цяло през 2017 г. питейната вода в област Шумен е с минимални отклонения от стойностите на показателите заложени в Наредба №9. Констатираните несъответствия по микробиологични показатели се дължат на пропуски в обеззаразяването на водата. Трайни отклонения от хигиенните норми са отчетени само по показател нитрати.

„ВиК – Шумен” ООД полага усилия за решаване на проблема с пропуските в обеззаразяването на водата чрез монтиране на автоматични системи за обеззаразяване на водата, а по отношение на зоните с повишено съдържание на нитрати – чрез смесване на водите от водоизточници с високо съдържание на нитрати с такива с ниско съдържание, но това не винаги е възможно, напр. когато в зоната има единствен водоизточник или всички водоизточници са със завишени стойности на нитрати.

Всички ведомствени водоснабдителни организации възлагат извършването на мониторинга по показателите заложени в приложение №1 на акредитирани лаборатории.

„ВиК – Шумен” ООД изследва част от показателите (цвят, вкус, мирис мътност, активна реакция, амониев йон, нитрити, нитрати, манган, електропроводимост, остатъчен свободен хлор, перманганатна окисляемост, хлориди, флуориди, фосфати, желязо сулфати, хром, цианиди и мед) на питейната вода в собствена лаборатория, която не е акредитирана. Останалите показатели заложени в мониторинговата програма (бензен, бенз(а)пирен, 1.2-дихлоретан, полициклични ароматни въглеводороди, тетрахлоретен и трихлоретен, трихалометани, пестициди, пестициди общо, натрий, цинк, живак, селен, арсен, антимон, алуминий, никел, олово, кадмий, бор, бромати, естествен уран и радиологичните показатели – радон, тритий и индикативна доза) възлага на външна акредитирана изпитвателна лабораторя „ЕКОЛАБ“ към „ДИАЛ“ ООД гр. София. Дружеството има собствена акредитирана лаборатория за изследване на отпадни води. През м. март 2018 г. предстои сливане за двете лаборатории за питейни и отпадни води в една „Лаборатория за изпитване на води“, която ще бъде акредитирана през 2018 г.

Издадено е предписание на „ВиК – Шумен” пробите питейна вода заложени в мониторинговата програма да се изследват в акредитирани лаборатории съгласно Наредба №9.